

3. 5. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Změna stanovení výše úroků z prodlení

Dne 28. dubna 2005 bylo ve Sbírce zákonů publikováno nařízení vlády ze dne 23. března 2005, kterým dochází ke změně stanovení výše úroků z prodlení. Jak už v poslední době bývá pravidlem, neposkytuje tento právní předpis žádnou lhůtu, ve které by se s ním veřejnost mohla seznámit a účinnosti nabývá již svým vyhlášením. V daném případě, kdy nové vládní nařízení bude mít široký dopad na běžnou podnikatelskou praxi, může okamžitá účinnost a nedostatek času na adaptaci na novou právní úpravu zpočátku působit problémy.

O širokém dopadu na běžnou podnikatelskou praxi mluvíme proto, že zmiňované nařízení č. [163/2005](#) Sb. mění způsob stanovení výše úroků z prodlení pro občanskoprávní vztahy a v případě chybějící odlišné smluvní úpravy i pro obchodněprávní vztahy. Podle dosavadního znění nařízení č. [142/1994](#) Sb. činila výše úroků z prodlení dvojnásobek diskontní sazby stanovené Českou národní bankou platné k prvnímu dni prodlení s plněním určitého peněžitého dluhu ročně. Tato právní úprava vydržela nezměněna téměř jedenáct let a díky pevně dané vazbě výše úroků z prodlení na výši diskontní sazby platné k prvnímu dni prodlení docházelo v praxi k velkým disproporcím mezi výší úroků z prodlení v závislosti na době, kdy se dlužník do prodlení s plněním svého peněžitého závazku dostal.

Tyto disproporce pramenily z výkyvů výše diskontní sazby stanovované Českou národní bankou v průběhu tohoto období. Pokud se například dlužník dostal do prodlení v druhé polovině roku 1997, činila sazba výše úroků z prodlení podle citovaného nařízení 26% ročně, zatímco pokud se dostal dlužník do prodlení například až v dubnu letošního roku, pak sazba výše úroků z prodlení činila 2% ročně. Tato sazba úroků z prodlení zůstávala nezměněna po celou dobu, po kterou byl dlužník v prodlení se splacením svého peněžitého dluhu, takže dlužníkovi, který se dostal do prodlení v roce 1997, se případný nesplacený závazek nebo jeho část v dnešní době stále ještě úročí v současnosti neuvěřitelnými 26% ročně.

Nové nařízení vlády č. [163/2005](#) Sb. tuto disproporci částečně odstraňuje. Podle nové úpravy „výše úroků z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů. V každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené Českou národní bankou a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí“.

Kromě toho, že nová úprava nyní váže stanovení výše úroku z prodlení nikoli na diskontní sazbu, ale na repo sazbu, zohledňuje i případný vývoj této sazby České národní banky v čase, takže dlužníkům, kteří se dostanou do prodlení v různé době, se v případě následné změny výše repo sazby výše sazby úroku z prodlení bude sjednocovat. Dlužníkům se tak dostane za totožnou dobu prodlení stejné sankce v podobě jednotné výše úroku z prodlení.

Na druhou stranu ovšem nelze zapomínat, že tato nová právní úprava bude vyžadovat jak po dlužníkovi, tak po věřiteli vyšší úsilí pro stanovení celkové dlužné částky. Navíc nová úprava výše popisovanou disproporci odstraňuje jen do budoucna. Podle přechodných ustanovení nařízení vlády

č. [163/2005](#) Sb. se výše úroků z prodlení, k němuž došlo před 28. dubnem 2005, řídí dosavadními právními předpisy. Z toho vyplývá, že na dlužníka, který se dostal do prodlení v roce 1997, se i po účinnosti nového vládního nařízení bude vztahovat úrok z prodlení ve výši 26% p.a.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)